подготовки специалистов, 2005. – 114 с.
2. Нагорна Н. В. Формування у студентів понять компетентності й компетенції / Н. В. Нагорна // Виховання і культура. – 2007. – № 1–2(11–12). – С. 266–268.
3. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с.
4. Шадриков В. Д. Новая модель специалиста: инновационная подготовка и компетентностный подход / В. Д. Шадриков // Высш. образование сегодня. – 2004. – № 8. – С. 26–31.

Марина Дойковаль

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНІХ КЛАСІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ

Нові орієнтири освіти, а також сучасні досягнення науки і техніки багато в чому визначають вибір методів навчання, в якому освітяни все частіше віддають перевагу активним та інтерактивним педагогічним методикам. Яскравим прикладом цього є використання проектної методики в навчальному процесі.

Проблема формування іншомовної комунікативної компетентності учнів за проектною методикою перебуває у центрі уваги, оскільки, з одного боку, ця технологія сприяє підвищенню мотивації учнів до вивчення іноземної мови та є ефективним засобом формування освіченої особистості, здатної до саморозвитку та самореалізації. З іншого боку, тема є актуальною тому, що в наш час проблема визначення умов та чинників ефективності використання методу проектів під час навчання іноземної мови є недостатньо дослідженою.

Оскільки метод проектів був і продовжує залишатися предметом науково-педагогічних досліджень, то цілком зрозумілим є той факт, що багато учених і наукових діячів висвітлюють різні аспекти цього методу. Так, Бехтенова Є. Ф. [3] розглядає в своєму дослідженні умови формування навичок проектної діяльності учнів. Впливу методу проектів на формування мотивації до навчання та підвищенню пізнавального інтересу школярів присвячені роботи таких науковців, як Є. М. Євдокимов, Т. В. Березіна, О. А. Гребеннікова [2; 4; 5]. У дослідженнях Є. С. Полат [8; 9] велику увагу приділено використанню інформаційних технологій в реалізації методу проектів.

Значну кількість досліджень присвячено використанню цього методу

в навчанні іноземних мов. Серед них – наукові праці Н. Ю. Абишевої [1], Т. В. Березіної [2], Є. С. Полат [9; 10] та інших дослідників.

Метою нашого дослідження є визначення специфіки використання методу проектів на уроках іноземної мови та умови його ефективності при навчанні англійської мови.

Для досягнення мети нашого дослідження передбачено розв'язання наступних завдань:

1. Розглянути різні підходи до визначення методу проектів та охарактеризувати його основні риси;
2. Визначити особливості використання методу проектів при навчанні іноземних мов;
3. Проаналізувати й узагальнити досвід роботи вчителів, що використовують проектну методику у своїй діяльності;
4. Виявити умови ефективності застосування методу проектів як засобу формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.

Слід зазначити, що у наш час досить актуальною є проблема пошуку нових педагогічних технологій, методів та засобів навчання, які б відповідали сучасному змісту та оновленим стандартам освіти. Однією з найвідоміших педагогічних технологій, яка вважається порівняно новою, є проектна технологія, іншими словами метод проектів чи проектна методика. І для того, щоб зрозуміти, що ж собою представляє метод проектів у педагогічному процесі на передусім необхідно виділити його характерні особливості.

У педагогічному енциклопедичному словнику метод проектів описується як система навчання, в якій знання та вміння учні набувають у процесі планування та виконання практичних завдань – проектів [7, с. 312]. Автори говорять про те, що історичний досвід апробації даного методу показує, що ця педагогічна технологія не повинна бути домінуючою, а органічно вплетеною в освітній процес на ряду з іншими методами і технологіями навчання та виховання [7].

У визначенні терміну «проектна технологія» Є. С. Полат робить акцент на самостійній діяльності учнів, що супроводжується детальною розробкою розв'язання поставленої проблеми та отримання практичного результату [9, с. 35].

Також варто звернути увагу на розуміння методу проектів Н. А. Кочетуровою. Дослідниця пояснює проектну технологію як систему навчання, гнучку модель організації навчального процесу, яка зорієнтована на творчу самореалізацію особистості учнів, розвиток їх інтелектуальних та фізичних можливостей, вольових якостей і творчих здібностей у процесі створення нового продукту під контролем вчителя [6].

У педагогіці проектну діяльність прийнято розглядати як спосіб організації педагогічного процесу, заснованого на взаємодії, співпраці та

співтворчості педагога і вихованців у ході поетапної практичної діяльності для досягнення поставлених цілей.

Відповідно до визначених дефініцій і описів методу проектів [4; 7; 8] ми можемо визначити такі його характерні риси, як:

- співпраця і співтворчість усіх суб'єктів педагогічного процесу при орієнтації на самостійність учнів;
- використання комплексу вмінь, знань та навичок з різних галузей діяльності;
- відповідність поставлених проблем інтересам та потребам школярів;
- чітка послідовність етапів виконання проекту;
- творча спрямованість;
- орієнтація на практичний результат.

Підсумовуючи вищесказане, ми дійшли висновку, що метод проектів є відмінним способом досягнення комунікативної мети навчання іноземної мови. Підтвердженням такої точки зору постають виділені Н. А. Кочетуровою характерні риси проектів, призначених для навчання іноземної мови:

1. Використання мови в ситуаціях, максимально наближених до умов реального спілкування;
2. Акцент на самостійній роботі учнів (індивідуальній чи груповій);
3. Вибір теми, яка викликає великий інтерес в учнів і безпосередньо пов'язаної з умовами, в яких виконується проект;
4. Відбір мовного матеріалу, видів завдань і послідовності виконання роботи відповідно до теми та мети проекту;
5. Наочне представлення результату виконаної роботи [6, с. 38–39].

Не можна не взяти до уваги бесіди з педагогами Громівського навчально-виховного комплексу I–III ступенів Уманського району Черкаської області та Благовіщенської гімназії № 1 Благовіщенського району Кіровоградської області (Пилипенко Іриною Петрівною та Луценко Мариною Георгіївною), які були проведені з метою узагальнення досвіду роботи вчителів, які використовують проектну методику у своїй діяльності. Результати бесід показали, що ставлення вчителів до використання проектної технології є позитивним. За словами І. П. Пилипенко та М. Г. Луценко, така технологія не просто сприяє розвитку пізнавальних інтересів школярів, а й дозволяє вчителям шляхом прямого чи опосередкованого спостереження визначити домінуючі риси характеру кожного окремого учня, з метою їх врахування в процесі навчання й використання цих рис на користь самого учня.

На цьому етапі дослідження, необхідно виділити умови ефективності використання методу проектів в навчанні англійської мови. Підбір тем проекту відповідно до вікових особливостей учнів та їх інтересів,

відповідний рівень володіння мовою, правильне формулювання мети та завдань роботи, створення невимушеної атмосфери в колективі, участь усіх членів класного колективу в роботі для досягнення спільної мети, створення мотивації в учнів для виконання роботи, наявність належного інформаційного та технічного забезпечення сприяють результативному виконанню завдань проекту.

Результати власної педагогічної діяльності показують, що дотримання вище перерахованих умов дійсно підвищує ефективність використання проектної технології в процесі навчання англійської мови учнів у середній школі.

Отже, проектна методика відіграє особливу роль у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності, оскільки робота над навчальними проектами сприяє розвитку у школярів критичного та творчого мислення. Також ця технологія навчання сприяє розвитку навичок само презентації та вміння спілкуватися з людьми, а отже, сприяє успішному процесу соціалізації особистості учня.

Аналіз наукових джерел та вище значена інформація дозволяють дійти висновку, що метод проектів є педагогічною технологією, яка вважається особистісно-орієнтованою. Ця технологія має чітко виражену структуру та характерні особливості, які й забезпечують її ефективне впровадження в педагогічну практику вчителів сьогодення. Проведений аналіз досвіду педагогів, які використовують метод проектів у своїй діяльності, підтверджує ефективність застосування проектної методики в процесі навчання іноземної мови.

Таким чином, здійснене дослідження підтверджує доцільність використання методу проектів у процесі навчання англійської мови в середніх класах, оскільки його застосування сприяє формуванню іншомовної комунікативної компетентності учнів.

Список використаних джерел

1. Абишева Н. Ю. Ефективність застосування методу проектів на уроках іноземної в загальноосвітній школі [Електронний ресурс] / Н. Ю. Абишева. – Режим доступу: lib/herzen.spb.ru/media/magazines/contents/1/102/abysheva_102_11_6_121_pdf
2. Березіна Т. В. використання методу проектів на уроках англійської мови як засобу формування позитивного інтересу до іншомовної культури / Т. В. Березіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: collection.Edu.Ru/attach/17/11175.Doc
3. Бехтенова Є. Ф. Педагогічні умови формування проектної діяльності учнів: на матеріалі національно-регіонального компонента шкільної історичної освіти: дис. … канд. пед. наук / Є. Ф. Бехтенова. – Новосибірськ, 2006. – 276 с.
4. Гребеннікова О. О. Поектна діяльність як засіб розвитку пізнавальних

інтересів старшокласників: дис. … канд. пед. наук / О. О. Гребеннікова. – Великий Новгород, 2005. – 181 с.
5. Гребеннікова О. О. Проектна діяльність старшокласників: вподобання, мотиви, форми організації / О. О. Гребеннікова // Вчені записки інституту безперервної педагогічної освіти. – Великий Новгород, 2004. – Вип. 6. – Кн. 2. – С. 27–41.
6. Кочетурова М. Метод проектів у навчанні іноземної мови: теорія і практика [Електронний ресурс] / М. Кочетурова. – Режим доступу: http://orus.slavica.otg/node/235
7. Педагогічний енциклопедичний словник / гол. ред. Б. М. Бім-Бад. – М.: Велика Російська енциклопедія, 2002. – 528 с.
8. Полат Є. С. Метод проектів на уроках іноземної мови / Є. С. Полат // Іноземні мови в школі. – 2000. – № 2. – С. 31–36.
9. Полат Є. С. нові педагогічні та інформаційні технології в системі освіти / Є. С. Полат. – М.: Академія, 2003. – 272 с.

Олександр Долгов,
Олена Сивак

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Доктрина розвитку системи освіти в Україні передбачає гуманізацію навчального процесу, особистісно орієнтований підхід і нову систему оцінювання навчальних досягнень учнів, а це спонукало багатьох педагогів по-новому віднестись до своєї професійної діяльності. Адже школа на рубежі століть повинна не тільки дати учням певний обсяг знань і умінь, а й сформувати особистість, здатну творчо мислити, приймати самостійні рішення, виробити власну життєву позицію, вміння пристосовуватися до умов життя.

З огляду на вищезазначене метою статті є розкриття організаційно-методичних умов оцінювання процесу та результатів навчання старшокласників на уроках технологій.

У дидактичних дослідженнях А. М. Алексюка, В. П. Беспалька, А. М. Бойко, В. К. Буряка, О. С. Гохберга, В. С. Данюшенкова, І. С. Дмитрика, В. І. Євдокимова, Т. С. Назарової, В. І. Лозової, В. М. Монахова, В. Ф. Паламарчук, І. Ф. Прокопенка та інших з’ясовується, що технологія навчання у широкому розумінні – це галузь знань, зумовлена метою і завданнями, а також закономірностями побудови, реалізації й оцінки всього навчального процесу; у вузькому значенні – це дидактичне організовані способи засвоєння конкретного